

Úvodem

Po roce 2011, který byl ve znamení dvoustletého výročí ABGB, byl v roce 2012 pod č. 89/2012 Sb. přijat nový občanský zákoník. Konceptí se tento zákoník hlásí právě k tradici Všeobecného zákoníku občanského a znamená tak v právu občanském na našem území dosti významný přelom.

Novým občanským zákoníkem se vrací do našeho právního řádu instituty, jež byly na dlouhou dobu vypuštěny a zapomenuty. Je pochopitelné, že ve středu zájmu je především oblast práva obligačního či otázka práv věcných, zejména práva vlastnického. Poněkud stranou je pak zájem o právo dědické.

Ostatně právo dědické patří obvykle k nejvíce „rigidním“ částem civilních kodexů a je jen velmi zřídka novelizováno. Proto se, až na drobné výjimky, podoby dědického práva nijak zásadně nedotkly ani novelizace dosud platného zákona č. 40/1964 Sb., k nimž došlo po změně společenských poměrů v r. 1989. O to výraznější změnu přináší nový občanský zákoník.

Pojetí dědického práva a řada institutů, které přináší, svými kořeny sahá nejen k ABGB, ale ještě hlouběji, k právu římskému. Právo od r. 1950 je neznalo, či znalo jen ve velmi pokřivené podobě. Před dosud značně

omezenými možnostmi zůstavitele se tak nově otevírá značná škála možností, jak projevit svou vůli, jak naložit se svým majetkem pro případ své smrti.

Abychom studentům právnických fakult ulehčili poznání dědického práva, rozhodli jsme se navázat na tradici předchozích let a po letních školách „Trestní právo v proměnách věků“ (MU, září 2009 a 2010) a „Soukromé právo v proměnách věků“ (MU, září 2011) přichází letní škola „Dědické právo v proměnách věků“ (MU, září 2012). K této příležitosti je vydáno i toto zvláštní číslo Časopisu pro právní vědu a praxi, které navazuje na zmiňovanou letní školu a má být studentům průvodcem nejen po vývoji našeho dědického práva a jeho institutů, ale celkově i v otázce pojmu dědického práva a jeho chápání v různých právních kulturách. Doufáme, že publikované texty zaujmou nejen tyto studenty, ale i ostatní čtenáře.

JUDr. Pavel Salák jr., Ph.D.

jménem organizátorů letní školy
„Dědické právo v proměnách věků“